

Barnevernet slaktes i rapport: Foreslår ny organisering og kritiserer Oslo-modell

Kommunal Rapport 01.10.2025

Organiseringen av barnevernet svekker styringen, og det er verken kontroll på kostnader eller kapasitet, ifølge ekspertutvalg.

Fagdirektør Erik Stene i Helsetilsynet har ledet utvalget.

Utvalget har sett på organiseringen av det statlige barnevernet. Konklusjonen er at de ansvarlige myndighetene ikke har tilstrekkelig kontroll på kvaliteten, kapasiteten og kostnadene ved institusjonstilbudet.

– Dagens organisering fører til manglende helhetlig styring og svekkelse av direktoratets faglige rolle, [heter det i rapporten](#).

Ekspertutvalget er oppnevnt av regjeringen og ledet av fagdirektør Erik Stene i Helsetilsynet.

Kjente problemer

Det som beskrives, er forhold som dessverre er godt kjent fra før, erkjenner barne- og familieminister Lene Vågslid (Ap).

– Vi vet gjennom en rekke rapporter og mediasaker at for mange barn i barnevernsinstitusjoner ikke får den hjelpen de trenger. Jeg er enig i at utviklingen med økte utgifter og kapasitetsutfordringer i institusjonsbarnevernet er alvorlig, sier hun.

Regjeringen vil lese rapporten nøye og vurdere de anbefalte tiltakene, sier Vågslid.

– Vi skal vurdere hva som er til det beste for de barna dette gjelder, og for dem som hver dag arbeider med å gi omsorg, hjelp og beskyttelse, sier hun.

Alvorlig bakteppe

Rapporten kommer etter alvorlige hendelser de siste månedene, der barn og unge i barnevernet har stått sentralt. Forrige uke ble to 13-åringer siktet etter at en granat eksploderte i Pilestredet i Oslo. En av de to ble hentet fra en barnevernsinstitusjon, og barnevernet har mottatt tre bekymringsmeldinger om ham, ifølge [VG](#).

Rapporten peker også på utfordringer med å få fylt den statlige kapasiteten og uønsket variasjon i tilbudet. I tillegg har det «over lang tid vært stor uforutsigbarhet» tilknyttet kostnadene i barnevernet.

Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) har de siste årene hatt jevnlig merforbruk på mange hundre millioner kroner, ifølge rapporten.

Utvalget peker særlig på dårlig styring og rolleblanding i fagdirektoratet Bufdir og Bufetat, som driver institusjonene. De er del av samme organisasjon og har samme direktør. Bufdir har dermed i dag rolle som både fagdirektorat og etatsstyrer, påpeker utvalget.

– Disse rollene overlapper og forstyrrer hverandre, og resultatet er at direktoratet i liten grad klarer å fylle noen av rollene fullt ut, heter det i rapporten.

Kraftige reaksjoner

Rapporten er både sjokkerende og deprimerende, slår SV fast.

– Å rydde opp i styringen av barnevernet må nå stå øverst på statsrådets prioriteringsliste. At vi ikke klarer å ta bedre vare på barna som er under barnevernets ansvar, er en skandale, sier stortingsrepresentant Kathy Lie.

Systemet svikter barna, slår Rødt fast.

– Ekspertutvalget viser at både kvaliteten, kapasiteten og kostnadene er ute av kontroll. Barna taper, mens eierne av de private barnevernsinstitusjonene sitter igjen med pengesekken, sier familiepolitisk talsperson Hege Bae Nyholt.

Særordning i Oslo – byrådet kritisk

Oslo har en egen ordning, der kommunen har ansvaret for hele barnevernet, inkludert institusjonene. Der er byråden, Barne- og familieetaten (BFE) og bydelsbarnevernet de sentrale aktørene.

Dette gir enkelte muligheter for innovasjon, men bidrar også til ineffektiv ressursbruk og en viss grad av fragmentering, slår utvalget fast. Det reiser også spørsmål om barn i Oslo faktisk får likeverdige tjenester sammenlignet med barn i resten av landet, skriver utvalget.

Byrådet har lenge påpekt at det er store problemer med hvordan staten har forholdt seg til Oslo på barnevernsfeltet, ifølge sosialbyråd Julianne Ferskaug (V).

– Det er dokumentert at staten gir Oslo lavere økonomiske rammer til andrelinjebarnevernet enn resten av landet, og dette er en forskjellsbehandling det må bli slutt på, sier hun til NTB.

Anbefaler flere tiltak

Utvalget anbefaler å dele direktoratet og etaten i selvstendige organisasjoner som er underlagt Barne- og familiedepartementet.

Dette vil gi den beste rammen for å sikre formåls effektiv styring og gode og effektive tjenester, samtidig som Bufdir kan ivareta sin rolle som faglig premissleverandør for barnevernet, skriver utvalget.

Utvalget vil også utvikle ordningen særordningen i Oslo, styrke tilsynet fra Statsforvalteren, etablere et felles nasjonalt fagsystem for barnevernet og etablere en nasjonal norm for tilbudet ved institusjonen.

Vågsliid understreket på pressekonferansen at organiseringen kun skal endres om det bidrar til mer effektiv styring, tydeligere ansvar, bedre ressursbruk og høyere kvalitet i tjenesten.